

საქართველოს სტანდარტი

სტაციონარული წყაროს ემისიები - განსაზღვრა - დაბალი დიაპაზონის მასის
მტვრის კონცენტრაციის განსაზღვრა - ნაწილი 1: სახელმძღვანელო
გრავიმეტრიკული მეთოდი

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის
ეროვნული სააგენტო
თბილისი

საინფორმაციო მონაცემები

1 დამტკიცებულია და შემოღებულია სამოქმედოდ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს 2018 წლის 11 მაისის № 54 და 2018 წლის 7 მარტის № 14 განკარგულებებით

2 მიღებულია თავფურცლის თარგმნის მეთოდით სტანდარტიზაციის ევროპული კომიტეტის სტანდარტი ენ 13284-1:2017 „სტაციონარული წყაროს ემისიები - განსაზღვრა - დაბალი დიაპაზონის მასის მტვრის კონცენტრაციის განსაზღვრა - ნაწილი 1: სახელმძღვანელო გრავიმეტრიკული მეთოდი“

3 პირველად

4 რეგისტრირებულია საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს რეესტრში: 2018 წლის 11 მაისი №268-1.3-013386

აკრძალულია ამ სტანდარტის გადაცემა მესამე პირებისათვის ან/და მისი სხვა ფორმით გავრცელება

English Version

Stationary source emissions - Determination of low range
mass concentration of dust - Part 1: Manual gravimetric
method

Émissions de sources fixes - Détermination de faibles
concentrations en masse de poussières - Partie 1 :
Méthode gravimétrique manuelle

Emissionen aus stationären Quellen - Ermittlung der
Staubmassenkonzentration bei geringen
Staubkonzentrationen - Teil 1: Manuelles
gravimetrisches Verfahren

This European Standard was approved by CEN on 11 September 2017.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

Contents

Page

European foreword.....	4
1 Scope.....	5
2 Normative references.....	5
3 Terms and definitions.....	5
4 Symbols and abbreviations.....	9
4.1 Symbols.....	9
4.2 Abbreviations.....	10
5 Principle.....	10
6 Measurement planning and sampling strategy.....	11
6.1 Measurement planning.....	11
6.2 Sampling strategy.....	12
6.2.1 General.....	12
6.2.2 Measurement section and measurement plane.....	12
6.2.3 Minimum number and location of measurement points.....	12
6.2.4 Measurement ports and working platform.....	12
7 Equipment and materials.....	12
7.1 Gas velocity, temperature, pressure and composition measurement devices.....	12
7.2 Sampling equipment.....	12
7.2.1 Sampling system.....	12
7.2.2 Filtration device.....	13
7.2.3 Entry nozzle.....	17
7.2.4 Suction tube for out-stack filtration devices.....	18
7.2.5 Suction unit.....	18
7.2.6 Gas metering devices.....	18
7.3 Dust deposit recovery accessories.....	20
7.4 Equipment for conditioning and weighing.....	20
8 Weighing procedure.....	20
8.1 General.....	20
8.2 Pre-sampling conditioning.....	20
8.3 Weighing.....	21
8.4 Post-sampling treatment of weighed parts.....	21
8.5 Post-sampling treatment of the rinsing solutions.....	22
8.6 Improvement of the weighing procedure.....	22
9 Sampling procedure.....	22
9.1 Preparation.....	22
9.2 Filter handling.....	23
9.3 Pre-measurements.....	23
9.4 Leak test.....	24
9.5 Sampling.....	24
9.6 Recovery of deposits upstream of the filter.....	26
9.6.1 General.....	26
9.6.2 Rinsing procedure.....	26
9.7 Field blank.....	26
10 Calculation.....	27
10.1 Sampling volumetric flow rate.....	27

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

10.2	Dust concentration.....	27
11	Measurement report	28
Annex A (informative) Performance characteristics of the method obtained in the method validation.....		
		30
A.1	General	30
A.2	Experimental data	31
A.3	Comments.....	31
Annex B (informative) Influence of the isokinetic rate on the representativeness of the collected particles		
		33
Annex C (informative) Proven design of the entry nozzles		
		37
Annex D (informative) Summary of the requirements		
		40
Annex E (normative) Sampling volume, flow rate and duration		
		42
E.1	General	42
E.2	Weighing uncertainties	42
E.3	Sampling volume.....	42
E.4	Sampling flow rate and duration	42
Annex F (informative) Examples of weighing bias.....		
		43
F.1	General	43
F.2	Effect of insufficient temperature equilibrium.....	43
F.3	Effect of temperature variations	43
F.4	Effect of barometric pressure variations	43
F.5	Conclusions	44
Annex G (informative) Determination of the measurement uncertainty.....		
		45
G.1	General	45
G.2	Principle of the determination of the uncertainty contributions of measurands.....	45
G.2.1	General	45
G.2.2	Uncertainty contribution of calibration	45
G.2.3	Uncertainty contribution of the drift.....	46
G.2.4	Uncertainty contribution of the display resolution	46
G.3	Combination of the uncertainty contributions of the individual measurands.....	47
G.3.1	Procedure	47
G.3.2	Specification of the method model equation	48
G.3.3	Stepwise calculation of the individual uncertainty contributions	49
G.4	Effective number of the degrees of freedom	58
Annex H (informative) Thermal behaviour of dusts.....		
		60
Annex I (informative) Significant technical changes		
		61
Bibliography		
		63

European foreword

This document (EN 13284-1:2017) has been prepared by Technical Committee CEN/TC 264 “Air quality”, the secretariat of which is held by DIN.

This European Standard shall be given the status of a national standard, either by publication of an identical text or by endorsement, at the latest by May 2018, and conflicting national standards shall be withdrawn at the latest by May 2018.

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. CEN shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights.

This document supersedes EN 13284-1:2001.

This document is Part 1 of the EN 13284 series:

- EN 13284-1, *Stationary source emissions — Determination of low range mass concentration of dust — Part 1: Manual gravimetric method*;
- EN 13284-2, *Stationary source emissions — Determination of low range mass concentration of dust — Part 2: Quality assurance of automated measuring systems*.

Annex I provides details of significant technical changes between this European Standard and the previous edition.

According to the CEN-CENELEC Internal Regulations, the national standards organizations of the following countries are bound to implement this European Standard: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and the United Kingdom.

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.